

Vjesnik dentalne medicine

Glasiilo Hrvatske komore dentalne medicine
 Godina 2010, volumen 17, broj 3-4,
 stranice 1-68
 UDK 616.31
 CODEN HSVJEZ
 ISSN 1330-0539
 Vjesnik dentalne medicine izlazi šest puta
 godišnje.

Nakladnik

Hrvatska komora dentalne medicine

Adresa uredništva

Hrvatska komora dentalne medicine
 Kurelčeva 3, 10000 Zagreb
 tel.: 01/4886 710
 fax: 01/4816 540
 e-mail: vdm@hkdm.hr
 web: www.hkdm.hr

Glavni urednik

Josip Bučan

Zamjenik glavnog urednika

Stjepan Špalj

Recenzent

Goran Knežević

Uređivački odbor

Biserka Borić
 Marija Magdalenić-Mestrović
 Dubravka Matančević
 Pavle Picek
 Miroslav Sikora ml.
 Nina Varljen
 Neven Vidović
 Bruno Buinac

Tajnik redakcije

Pavle Picek

Korektor

Dragutin Balić

Računalna priprema i tisak

BAUER-GRUPA
 Samobor

Naklada

5600 primjeraka

Cijena volumena

100 kn
 Članovi Hrvatske komore dentalne medicine
 časopis dobivaju besplatno.

Upute suradnicima

Vjesnik dentalne medicine objavljuje pregledne
 članke, prikaze slučajeva, recenzije knjiga, te
 ostale tekstove vezane uz dentalnu djelatnost.

Članci i ilustracije se mogu pretiskivati samo uz
 naznaku izvora.

Tekstovi objavljeni u časopisu Vjesnik dentalne
 medicine izražavaju mišljenja autora i ne moraju
 se podudarati s mišljenjem Uređivačkog odbora
 ili službenim stavom Hrvatske komore dentalne
 medicine.

UVODNIK

Poštovane doktorice i doktori dentalne medicine, dentalne tehničarke i tehničari

Ovo je naš prvi broj Vjesnika koji će biti raspodijeljen na adrese i novih članova naše Komore, odnosno razreda dentalnih tehničara. Koncesije i recesija, glavni su čimbenici procesije nezadovoljstva svakodnevno upućenih od kolegica i kolega, ali bez pismenog obličja. Čast iznimkama iz Slavonije koji su s pravom i srcem, kao i uvijek, pokrenuli preispitivanje uredbi o koncesijama, kojih mi svrha još uvijek nije jasna, kao ni posljedice istih. Kao da postajemo sve nepismeniji i nezainteresiraniji. Uskogrudnost i egoizam, interesi samo osobnog probitka i materijalne dobiti definitivno su jedan od glavnih razloga krize, i u tome se svi rado deklarativno slažemo. Pisana riječ te civilizirana, artikulirana i argumentirana diskusija jedno je od najviših dosega demokracije. Manjkavosti promišljanja i istovremenog zapisivanja te razmjene i sučeljavanja ozbiljan su signal društvenog stanja.

Kao obrazovana i uređena struka pozvani smo na angažman i van svojih radnih mjesta. Ovo je bio još jedan pokušaj provociranja i guranja kolega na pretakanje misli na tipkovnicu.

Poštovani, stranice Vjesnika čekaju Vas.

Josip Bučan

SADRŽAJ

UVODNIK	1
UPUTE SURADNICIMA	2
NATJEČAJ ZA ISKAZIVANJE INTERESA	2
RAD NA MRTVOM TIJELU PUNO JE TEŽI NEGO U ESTETSKOJ STOMATOLOGIJI	3
IMPLANTATI ZA SVAKOGA	6
ISPITIVANJE ZADOVOLJSTVA PACIJENTA - MODEL ZA RUKOVOĐENJE, PRAČENJE, EVALUACIJU I UNAPREĐENJE KVALITETE USLUGE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	8
HUMANI PAPILOMA VIRUS (HPV) TERAPIJSKE MOGUĆNOSTI ORALNE INFEKCIJE - 2. DIO	14
ORTODONTSKO LIJEČENJE DENTALNE ZBIJENOSTI (PRIKAZ SLUČAJA)	17
HRVATSKO STOMATOLOŠKO NAZIVLJE.....	19
ADHEZIJA U STOMATOLOGIJI - SOLARIS 2010.....	21
KAKO SMO PROSLAVILI DESETU OBLJETNICU	22
“TKO SE BOJI ZUBARA JOŠ?!”	24
TEČAJ STRUČNOG USAVRŠAVANJA “INATI SE SLAVONIJO!” PODRUČNOG SJEDIŠTA OSIJEK	26
PRIRODNI IZGLED PREDNIH ZUBI POMOĆU TEHNIKE SLOJEVANJA.....	29
HERAEUSOV ESTETSKI KONCEPT	35
SPEEDCEM	39
KOŠTANA REGENERACIJA U MODERNOJ IMPLANTOLOGIJI - OD VAĐENJA ZUBA DO USAĐIVANJA IMPLANTATA	44
REDIZAJN OSMIJEHA KOMPOZITOM - IPS EMPRESS DIRECT.....	49
KAKO SE FINANCIRATI - LEASING ILI KREDIT? - 3. DIO.....	57
STRUGAČI JEZIKA ZA LIJEČENJE HALITOZE.....	59
DR. ALBAN - DOKTOR ZA HITOVE	60
DA LI ZNATE DA	62
46. SKUP EUROPEAN DENTAL STUDENTS' ASSOCIATION I 36. GODIŠNJI SKUP ASSOCIATION FOR DENTAL EDUCATION IN EUROPE U AMSTERDAMU	65

HRVATSKO STOMATOLOŠKO NAZIVLJE

Marin Vodanović, dr. med. dent., specijalist dentalne patologije i endodoncije, voditelj projekta HRSTON; Sveučilište u Zagrebu, Stomatološki fakultet, Zavod za dentalnu antropologiju; www.marinvodanovic.com; e-mail: vodanovic@sfzg.hr

Stomatologija je klinička i znanstvena disciplina koja svoj razvoj i napredak ostvaruje bliskom suradnjom kako sa

drugim biomedicinskim znanostima, tako i sa znanostima s tehničkog i društveno-humanističkog područja. Izražena svijest o važnosti interdisciplinarnog pristupa u razvoju stomatološke djelatnosti, stomatologiju čini jednom od najotvorenijih struka s područja biomedicine u smislu prihvaćanja i primjene najnovijih dostignuća iz svijeta suvremene znanosti. Od takvog pristupa dobrobit ostvaruju ne samo pacijenti koji dobivaju bolju i kvalitetniju stomatološku uslugu, nego i stomatolozi kojima se na taj način pružaju ergonomičniji uvjeti za rad i podiže radna učinkovitost.

Praćenje i primjena najnovijih trendova u suvremenoj stomatologiji nužno zahtijeva kontinuiranu izobrazbu na međunarodnoj razini, a za što je preduvjet poznavanje stranih jezika. Gledano iz hrvatske perspektive, engleski i njemački jezik su se profilirali kao jezici stomatologije kao stručne i znanstvene discipline. Tiskana i elektronska građa hrvatskih biomedicinskih knjižnica pokazuje da je velika većina stranih stomatoloških časopisa znanstvenog i/ili stručnog karaktera na engleskom, te nešto manje na njemačkom jeziku. To je bitno znati zbog toga što u izobrazbi stomatologa u Hrvatskoj (diplomskoj, postdiplomskoj i cjeloživotnoj) pretežno sudjeluju nastavnici-stomatolozi koji se istovremeno moraju baviti znanošću, kliničkim radom i nastavom. Ne postoje stomatolozi koji u sklopu znanstveno-nastavnih ustanova druge uče stomatološkim disciplinama, a da se bave samo znanošću bez kliničkog rada, kao što je to moguće u pojedinim drugim biomedicinskim disciplinama. Iako je to s jedne strane prednost

jer pruža neposrednu mogućnost rada i izobrazbe zasnovane na dokazima, sa stajališta strukovnog jezika predstavlja veliki nedostatak, jer u svakodnevnom radu kako sa studentima stomatologije, tako i sa stomatolozima na postdiplomskoj i/ili cjeloživotnoj edukaciji dolazi do masovne i nekritičke primjene stručnih stomatoloških izraza iz stranih jezika, te jezičnih konstrukcija koje nisu u duhu hrvatskoga jezika. Time se čini nesaglediva šteta s obzirom na razvoj i promidžbu uporabe hrvatskog strukovnog nazivlja, jer oni koji su zaduženi za izobrazbu drugih nisu o tome dovoljno i pravilno educirani, a osim toga, često im za aktivnosti na tom planu manjka motivacije.

Ulaskom Republike Hrvatske u skupinu zemalja članica Europske unije, hrvatski jezik postaje jedan od njezinih službenih jezika. Brojni su uvjeti koje je potrebno ispuniti da bi neki jezik dosegao međunarodno priznati status, a jedan od temeljnih uvjeta je sustavno izgrađeno nazivlje pojedinih struka. Nebriga za stvaranje hrvatskoga nazivlja i nekritičko prihvaćanje tuđica i ostalih posuđenica sustavno ugrožava opstojnost hrvatskoga jezika, a time i njegov međunarodni status.

Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske je krajem 2007. godine odlučila poduprijeti inicijativu Vijeća za normu hrvatskoga standardnog jezika pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa za izgradnju i njegovanje hrvatskoga strukovnog nazivlja. Stoga je raspisala prvi krug natječaja za izbor nacionalnog koordinatora izgradnje hrvatskoga strukovnog nazivlja. Na natječaju je izabran Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

U drugom krugu natječaja "Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja" (2009.) Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske podupire projekte izgradnje hrvatskoga strukovnog nazivlja za područja koja se u današnje doba najbrže razvijaju, primjerice za područje europske pravne stečevine, računalnih znanosti, gospodarstva, financija, promidžbe, ali i za sva ostala znanstvena područja. Pri izgradnji strukovnoga nazivlja osobita pozornost je posvećena interdisciplinarnom pristupu,

odnosno uskoj suradnji između jezikoslovaca i stručnjaka pojedinih struka te ujedno uspostavi suradnje među stručnjacima različitih struka kako bi se nazivlje za iste pojmove u različitim strukama ujednačilo.

"Hrvatsko stomatološko nazivlje – HRSTON" je projekt Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojeg financira Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske u sklopu programa "Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja". Projekt je utemeljen na strateškim načelima Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske, te se uklapa u dva osnovna područja Nacionalne strategije znanosti (razvoj informacijske tehnologije i sociokulturne tranzicije iz industrijskoga društva u društvo znanja). Projekt ima dva glavna cilja: prvo, izgraditi hrvatsko stomatološko nazivlje i drugo, popularizirati uporabu hrvatskog stomatološkog nazivlja među studentima stomatologije, stomatolozima i znanstvenicima, ali i među svim ostalim zainteresiranima. Na taj način će se obogatiti hrvatsko strukovno nazivlje, povećati broj hrvatskih riječi i izraza, podići kompetitivnost hrvatskih znanstvenika na međunarodnoj razini, te će olakšati uključivanje hrvatskih znanstvenika, stomatologa i studenata stomatologije u europske projekte.

Kako bi se realizirali ciljevi projekta, projekt HRSTON je zamišljen na način da njeguje interinstitucionalan i multidisciplinarn pristup u terminološkom radu. Stoga je u projekt uključeno 40-ak stručnjaka sa svih područja stomatologije, te biomedicine i jezikoslovlja, koji dolaze sa Sveučilišta u Zagrebu, Rijeci i Splitu, te iz nekoliko privatnih stomatoloških ordinacija i poliklinika. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje osigurava kroatističku i leksikografsku provjeru i potvrdu predloženih stomatoloških naziva koji se obrađuju u mrežno utemeljenoj bazi podataka, te klasificiraju na preporučene, dopuštene i nedopuštene. Na mrežnoj stranici projekta <http://hrston.sfzg.hr> moguće je pronaći više informacija o samom projektu, te dobiti odgovarajuće jezične savjete o hrvatskom stomatološkom nazivlju. ■